

AKADÉMIAI DOKTORI ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

Kincses Áron

**Magyar–magyar nemzetközi vándorlás
a Kárpát-medencében, különös tekintettel
az elmúlt évtizedre**

Budapest

2022

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés, a kutatási téma meghatározása	3
II. Célkitűzések, kutatási kérdések.....	4
III. Az adatok forrása, alkalmazott módszerek	5
IV. Tudományos eredmények, tézisek.....	7
V. Hivatkozott irodalom.....	12
VI. A doktori pályamunka témájában született, a pályázó által korábban közzétett publikációk	14

I. Bevezetés, a kutatási téma meghatározása

A nemzetközi vándorlás kérdéskörének tudományos vizsgálata számos tudományterület feladatai közé tartozik. Munkámban főként a geográfiai, a statisztikai és a demográfiai megközelítésre helyezem a hangsúlyt, melyre a hazai és a nemzetközi szakirodalomban is számos példa van (Dumont–Lemaître 2005; Rogers 2015; Salt 2001; Dövényi 2011; Tóth Pál 2005).

Disszertációm alapvető célja a szomszédos országokból Magyarországra történő vándorlások forrás- és célterületek szerinti, társadalomföldrajzi szempontú feltérképezése, valamint e mozgások etnikai térszerkezetre gyakorolt hatásának vizsgálata.

A Kárpát-medence országaiból Magyarországra irányuló vándorlásokat integráltan, a cél- és forrásterületek összekapcsolásával, a regionális etnikai térszerkezetre (Kocsis 1989, 2002, 2003; Kocsis et al. 2006; Beluszky 2005.; Dövényi 2012; Kovács 2013; Kocsis 2021; Tóth Pál 2018) gyakorolt hatásával együtt a hozzáférhető szakirodalom eddig részletesen még nem vizsgálta. Ez alapvetően arra az okra vezethető vissza, hogy az elvándorlási térségek többnyire bonyolultan azonosíthatóak be, ami megnehezíti a Kárpát-medencére kiterjedő részletes, komplex kutatásokat. A hivatalos statisztikai adatok felhasználásával és az adatösszekapcsolásokkal ugyanakkor eddig is lett volna mód e hiátus megszüntetésére, de ez a lehetőség mind ez ideig kiaknázatlan maradt. A disszertációban alkalmazott módszer lehetőséget ad a vándorlási jelenségek átfogóbb elemzésére, annak figyelembevételével, hogy a magyar népesség társadalmi-demográfiai folyamatait nem érdemes csak a jelenlegi országhatárokon belül vizsgálni. A nemzetközi vándorlás klasszikus tanulmányozásán túllépve, nem pusztán általános leírást adok a migrációról és nem csak a magyar célterületek szerint vizsgálom a vándorlást. A forrásterületek beazonosításával kötöm össze a forrás- és a befogadó térségeket, továbbá hálózatként tekintek a jelenségre, annak topológiáját, társadalmi, gazdasági hatásait társadalomföldrajzi szempontból mutatom be, a rendelkezésre álló legfrissebb adatok felhasználásával.

Végezetül, lényegesnek tartom annak tisztázását is, hogy mely kérdések nem tartoznak kutatási céljaim közé. A disszertáció több olyan kardinális kérdést érint, mint az asszimiláció, az identitásváltás és a külhoni magyarság etnikai összetétele. E jelenségeket csak az elemzési összefüggések szempontjából vetem fel, és nem szándékom e területek részletes, mélységi elemzése. Nem célja az értekezésnek a Magyarországról történő elvándorlások és a más európai országokban vagy a világ más térségeiben élő magyar nemzetiségűek vizsgálata sem. A legális

migrációval, ezen belül is a hét szomszédos ország és Magyarország közötti vándormozgalom kapcsolatával és hatásaival foglalkozom, különös tekintettel az elmúlt évtizedre.

II. Célkitűzések, kutatási kérdések

A vándormozgalom keretében végbemenő folyamatok a Kárpát-medencei magyarság népességfejlődésében jelentős szerepet játszanak. A migráció ugyanis – még ha kellő figyelmet nem is szentelünk napjainkban e jelenségnek – a termékenység és a halálozás mellett a népességváltozások harmadik fő tényezője. Ezért is lényeges a pontos mérése, hatásainak társadalomföldrajzi megismerése.

A nemzetközi vándorlás és a Trianon öröksége közötti kapcsolat mind a közbeszédben, mind a tudományos diskurzusban hosszú ideje jelen van. A témakör vizsgálata, mint azt több munkámban is jeleztem (Kincses 2012, 2015, 2019), korántsem egyszerű. Kutatási kérdéseim a következők:

1. Száz évvel Trianon után mennyire vált Magyarország a globális nemzetközi vándorlási folyamatok részesévé? Más térhasználat jellemzi-e a külföldről érkezőket, mint a Magyarországon születetteket?

Az általános összefüggések után a Kárpát-medencei migrációs forrásterületek beazonosítása, összetettebb elemzése, valamint a forrás- és a célterületek közötti kapcsolatok feltárása volt a célom, választ keresve a következő kutatási kérdésekre:

2. A szomszédos országokból pontosan honnan és milyen összetételben érkeznek a nemzetközi vándorok? Mely területek között alakultak ki jelentősebb vándorlások?

Ezek után a nemzetközi vándorlás térbeli viszonyait a legfontosabb társadalmi-gazdasági változók segítségével vizsgálom, valamint azoknak a Kárpát-medencei etnikai térszerkezetre gyakorolt hatását kísérlem meg számszerűsíteni. Kutatási kérdéseim a következők:

3. Hogyan változtatják meg a Magyarországra történő vándorlások a Kárpát-medencei magyarság területi eloszlását? Milyen hatása van a vándorlók etnikai összetételének alakulására az egyszerűsített honosítási eljárás 2011. évi bevezetésének?

A Kárpát-medencei forrás- és célterületek elemzése után nyílik lehetőség a migrációs települési hálózatok vizsgálatára, az eredmények összevetésére a globális migrációs hálózatokkal. Választ kerestem a következő kérdésekre:

4. A migrációs földrajzi hálózatok mennyire hasonlóak vagy különbözőek a Kárpát-medencében és a világban? Milyen topológia jellemzi ezeket a hálózatokat? Milyen következtetéseket lehet levonni a hálózatok tulajdonságaiból a vándorlásokra?

Végül, az eddigi eredmények alapján, kísérletet teszek a magyarországi és a Kárpát-medencei magyarság vándorlási és demográfiai folyamatai közötti néhány fontosabb összefüggés kimutatására. Legfontosabb kérdéseim:

5. A magyar–magyar vándorlásoknak milyen hatásuk van a Kárpát-medencei magyarság létszámára? Az 1981 óta tartó demográfiai válságból milyen kivezető út vázolható fel a magyarországi és a külföldi magyarság számára?

III. Az adatok forrása, alkalmazott módszerek

A migrációban részt vevő népességre vonatkozóan alapvetően az adminisztratív és a cenzusszerű adatok szolgálnak megfelelő minőségű információkkal. A kutatásban a téma szempontjából releváns magyar adminisztratív adatbázisok (Személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal¹ (BMH) külföldiekre vonatkozó nyilvántartásai), valamint a 2011. évi népszámlálás és az legutóbbi mikrocenzus állományi adatait használtam. Azért választottam ezt az időintervallumot, mert legutóbb 2011-ben volt Európa legtöbb országában népszámlálás, így innen származnak (sajnos) a legfrissebb, részletes adatok a szomszédos országok magyar nemzetiségű népességéről. 2016 végén volt Magyarországon a legutóbbi mikrocenzus (ilyen nincs a szomszédos országokban), így a megfelelően részletes, legújabb magyar adatok forrása ez a felmérés. Ezért a 2017. évvel bezárólag ismertetem az információkat. Az elemzések alapjául szolgáló adatok nem voltak közvetlenül elérhetők, külön besorolásokra volt szükségem a területi hatások vizsgálatához.

¹ 2019. július 1-jétől Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (azonban az itt tárgyalt adatok még a BMH-től származnak).

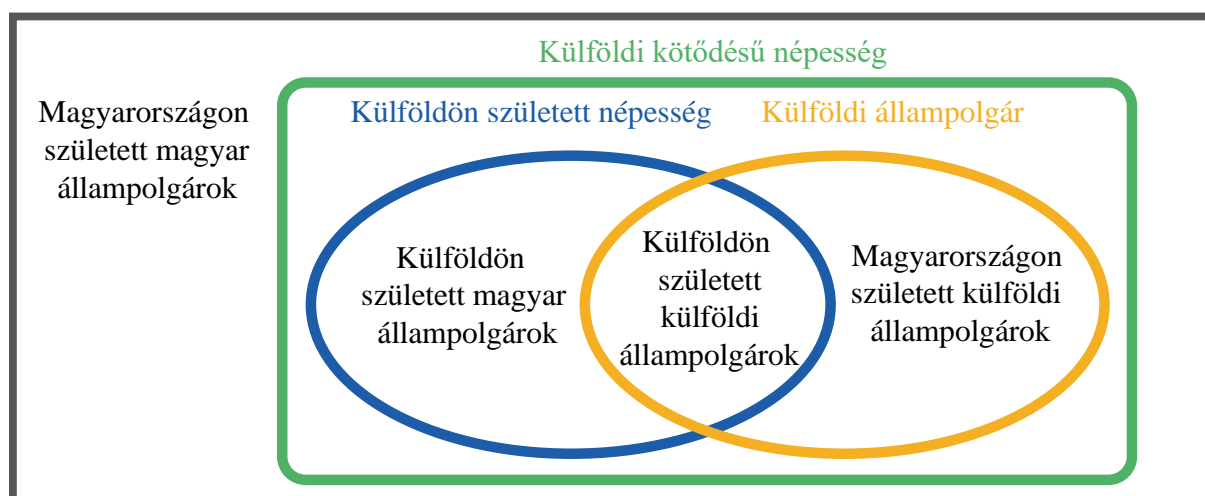
A Kárpát-medencét érintő vándorlási folyamatok mélyebb megértését a nemzetközi vándorlások Kárpát-medencei forrástelepüléseinek, térségeinek feltérképezése teszi lehetővé. A magyar adminisztratív adatállományok ugyan szabadszavas mezőként tartalmazzák a Magyarországra vándorlók születési településeit, de jelenleg csak az országok szerinti osztályozásai automatizáltak, így külön besorolásokra volt szükségem a települési szint meghatározásához.

Az adattisztítások után, az elemzéshez mindkét (adminisztratív, census) típusú adatforrást együttesen alkalmaztam, mert mindegyik tartalmaz olyan információkat, melyek a másiktól hiányoznak. A censusokban vannak iskolai végzettségre, gazdasági aktivitásra vonatkozó adatok, melyek nem részei a Belügyminisztérium nyilvántartásának, viszont az adminisztratív adatbázis tartalmazza a születési településeket. A két adatforrás összekapcsolásához többlépcsős kulcsrendszert alkalmaztam.

Fontosnak tartom annak a rögzítését is, hogy általánosságban kit tekintek nemzetközi vándornak, a nemzetközi vándorlásban részt vevőnek. Ugyanis a nemzetközi vándorlásnak nincs világ- vagy európai viszonylatban egységesen elfogadott meghatározása és kategorizálása (KSH 2018), azonban a legszélesebb körben használt definíciók általában a térbeli és az időbeli változásokat veszik alapul (Nemes Nagy 1998). Ezek alapján a nemzetközi vándorlás mindig országhatár átlépésével jár, amely során a vándor hosszabb távra változtatja meg életvitelszerű lakóhelyét (UN 1998).

A nemzetközi vándorok vizsgálata gyakran az adott országban legálisan élő külföldi állampolgárokra korlátozódik. Ugyanakkor a vándorlásban érintett csoport ennél sokkal szélesebb, struktúrája pedig árnyaltabb lehet. A vándorlás hatásainak és mértékének Kárpát-medencei vizsgálata során nem feledkezhetünk meg a honosításokról, a külföldön született, de már az adott országban élő, állampolgárságot szerzett lakosságról sem. A nemzetközi vándorlás vizsgálata csak ezzel a megkötéssel tud kvázi zárt rendszert alkotni. Ezért a disszertációban tág halmazon értelmezem a nemzetközi vándorlásban érintetteket – a külföldi kötődésű népességet –, valamint a külföldön született, honosított állampolgárokkal együtt vizsgálom a vándorlás hatásait. Így definíció szerint egy tetszőleges országban élő külföldi kötődésű népességen azokat értem, akik (az adott ország szempontjából) külföldi állampolgárok vagy külföldön születtek. E meghatározás magában foglalja a külföldön született külföldi állampolgárokat, a külföldön született, de már az adott ország állampolgárságát viselő lakosait, valamint az adott országban született külföldi állampolgárokat, amennyiben életvitelszerűen az adott országban laknak.

1. ábra: Magyarország lakónépességének csoportosítása a nemzetközi migrációs szerepek szerint, a külföldi kötődésű népesség lehatárolása

Az értekezés vizsgálataiban elsősorban kvantitatív, klasszikus társadalomföldrajzi módszertani eszközkészletet, illetve ezeken alapuló saját specifikus számításokat használok. A migrációs területi hálózatok bemutatásához hálózatelemzést (Barabási 2016), a Magyarországon élő legjelentősebb külföldi népességcsoportok területi elhelyezkedésének oksági vizsgálatához pedig útelemzést (Székelyi–Barna 2008) alkalmazok. Az értekezés térképeit az ArcGIS 10.1. szoftver segítségével készítettem el, az adatbázisokhoz az IBM SPSS 22.0 és a SAS 9.4 programokat, illetve a hálózatelemzésekhez a UCINET 6.685-ös célszoftvert használtam.

IV. Tudományos eredmények, tézisek

A nemzetközi vándorlás hatásai behálózzák a társadalmi-gazdasági élet számtalan területét. Ezek empirikus feltárása több tudományterület számára ad feladatot, melyből a társadalomföldrajzi megközelítésmódot és szempontrendszert követtem. Kutatásom legfontosabb megállapításai a következők:

1. tézis:

- a) A Magyarországot érintő nemzetközi vándorlás két szintje markánsan elkülönül egymástól: a globális migrációs hatás, valamint a szomszédos országok és hazánk közötti folyamatok. Részben eltérő célok, karakterisztikák, gazdasági, demográfiai tulajdonságok jellemzik a vándorlók e két csoportját. Ugyanakkor

mindkét csoport pozitívan járul hozzá Magyarország társadalmi, gazdasági, demográfiai folyamataihoz.

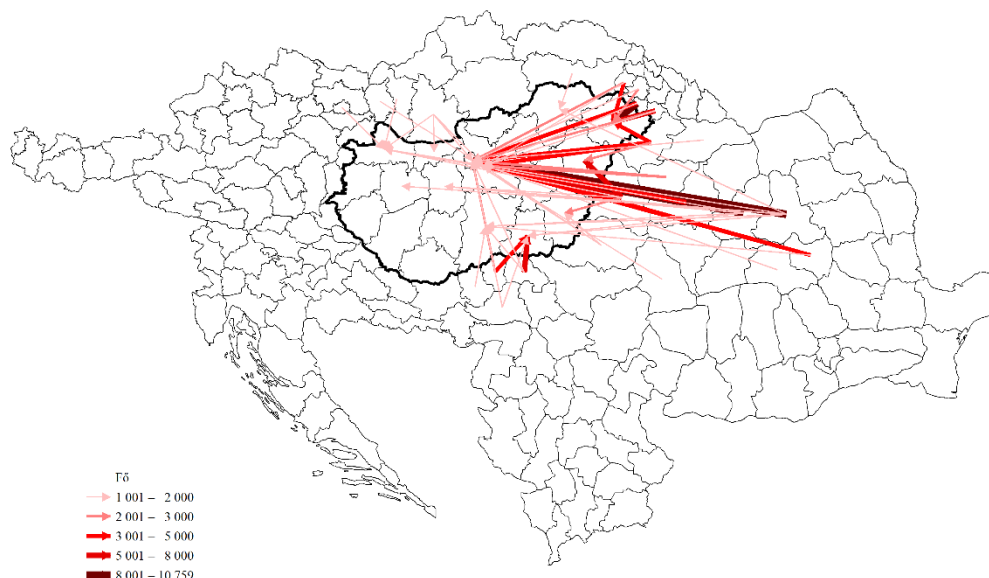
- b) Magyarország nemzetközi migrációs tere folyamatosan szélesedik, de globális értelemben nem tekinthető nagy befogadó országnak. Az első és a második világháborút lezáró békeszerződések következményei ma is meghatározók a Kárpát-medence migrációs folyamataiban, ez a meghatározottság lassan, de folyamatosan csökken.
- c) Magyarországon az autochton és a külföldi kötődésű népességet eltérő területi eloszlás jellemzi, a nemzetközi vándorok területi koncentrációja sokkal magasabb. A szomszédos országokból érkezettek számára döntő szerep jut a célterületek földrajzi elhelyezkedésének is. Az új lakóhely választásában a gazdasági centrumterületek mellett a határhoz közeli térségek is fontos szerepet játszanak.

Az általános összefüggések után a Kárpát-medencei migrációs forrás- és célterületek közötti kapcsolatokat értékeltem ki. Eredményeim szerint:

2. tézis:

- a) Amennyiben a világháborúkat lezáró békeszerződések előtti ország területén értelmezzük a Magyarországot érintő teljes nemzetközi vándorlási vertikumot, a mozgások mintegy felét belföldi vándorlásként mutatnánk ki. A szomszédos országokból elsődlegesen a magyarlakta területekről vándorolnak az emberek Magyarországra, de a forrástérségek folyamatosan bővülnek a történelmi Magyarország területén kívüli térségekkel.
- b) A legintenzívebb vándorlások Közép-Magyarország és az erdélyi megyék között alakultak ki, de Budapest globálisan is kiemelt csomópontja a Kárpát-medencei vándorlási hálózatnak.
- c) A határ menti területek, a megyei jogú városok fontos lokális célpontok. Az egymással határos megyék között aktív kontakttér, intenzív áramlások alakultak ki. Esetükben sokkal magasabb a gyermekükkel együtt költözők aránya, a vándorlók iskolai végzettségei és foglalkozásai diverzifikáltabbak, viszont gazdasági aktivitásukban nincsenek jelentősebb különbségek a hosszabb távolságú vándorokéitól.

2. ábra: A születési és jelenlegi magyar lakóhely régiójának kapcsolata a külföldi kötődésű népesség körében, 2017

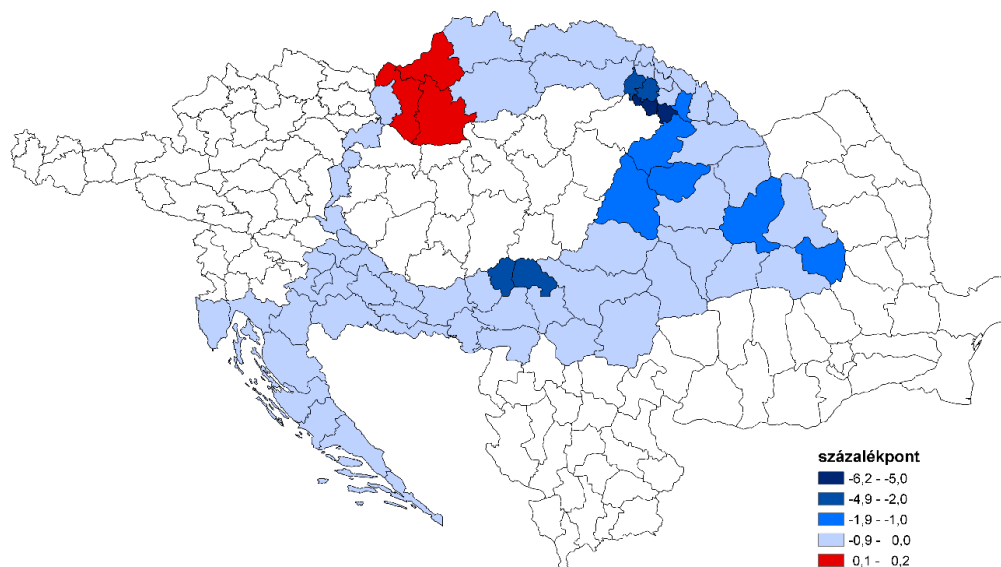
Forrás: Saját számítás BM- és KSH-adatok alapján.

Ezek után a nemzetközi vándorlás térbeli viszonyait a legfontosabb társadalmi-gazdasági változók segítségével is számszerűsítettem. A vándorlások etnikai viszonyokra gyakorolt hatásait a Kárpát-medence fragmentált etnikai terében vizsgáltam. Megállapítottam, hogy:

3. tézis:

- a) A magyar–magyar nemzetközi vándorlásoknak jelentős hatásuk van az etnikai térszerkezetre. A 2011 óta eltelt időszakban a Magyarországra történő vándorlások miatt a kárpátaljai magyarok fogyása vált a leggyorsabbá.
- b) A határ „megszűnésének” szerepe felértékelődött a schengeni térségen belül. Ezeken a területeken nyelvi akadályok nélkül bővíthettek a magyar nemzetiségű lakosság munkavállalási lehetőségei, így a vándorlások mellett, helyett az országhatáron átvélő ingázások lettek jellemzőek.
- c) A Kárpát-medence országaiban az asszimilációs folyamatok különböző mértékekben csökkentik, csökkenthetik a magyar nemzetiségűek számát, ugyanakkor Magyarországon ezzel ellentétes folyamatok kezdődhetnek el. Az egyszerűsített honosítási eljárások bevezetése óta a statisztikai identitásváltás jelentősen felerősödött.

3. ábra: A magyar nemzetiségű népesség nettó változása a Kárpát-medencei külhoni területeken 2011 és 2017 között, a Magyarországra vándorlások és visszavándorlások következtében

Forrás: Saját szerkesztés, számítás BM- és KSH-adatok alapján.

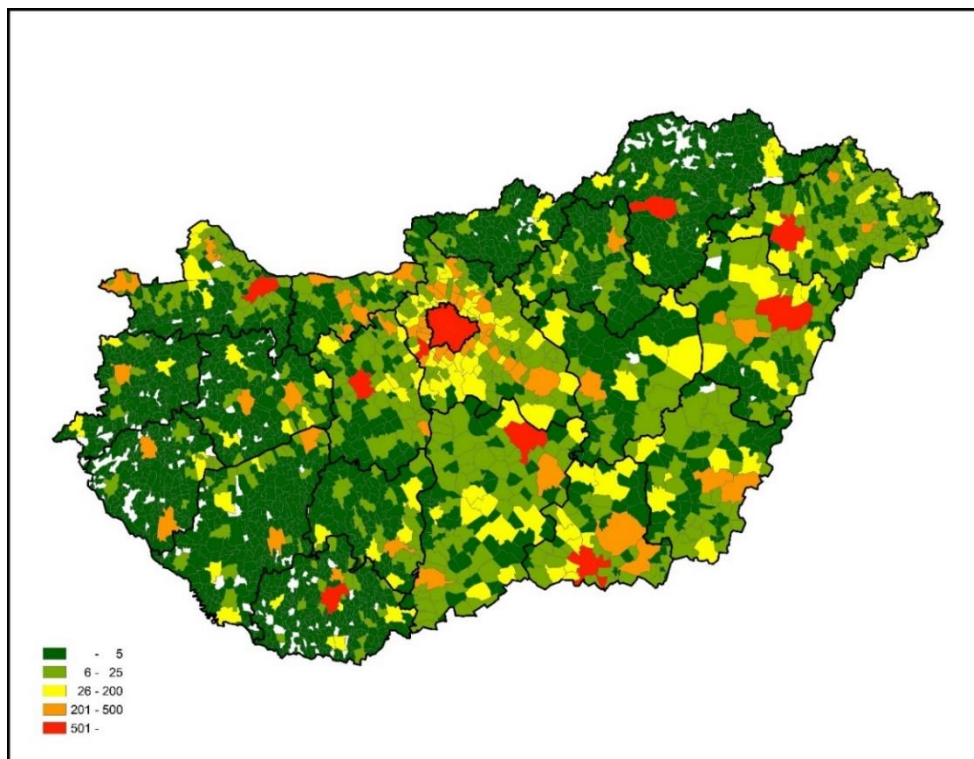
Kutatásaimban azt is megvizsgáltam, hogy a Kárpát-medencei migrációs települési hálózatok és a globális migrációs hálózatok mennyire hasonlóak, vagy különbözőek. Arra a következtetésre jutottam, hogy:

4. tézis:

- a) A vándorlás területi hálózatos összekötöttségére az önazonos (fraktálszerű) szerveződés jellemző. A lokális hálózatok struktúrája ugyanolyan, mint a globálisaké: a Föld országainak nemzetközi vándorlás általi összekötöttsége hasonló topológiát mutat, mint a Kárpát-medence településeiből Magyarországra tartó vándorlásoké. Ebben a migrációs területi hálózatok univerzális tulajdonsága mutatkozik meg.
- b) Míg a legtöbb magyar településnek migráció révén külhoni területekkel kevés kapcsolata van, addig kevés település rendelkezik sok kapcsolattal. Központok alakultak ki a vándorlási hálózatban, melyre a migrációs stratégia kialakításánál,

a migráció folyamatának irányítása során külön figyelmet kell fordítani. Nincs átlagos befogadó, kibocsátó ország, régió vagy település.

4. ábra: A magyar települések Kárpát-medencei vándorlási települési kapcsolatainak száma, 2017

Forrás: Saját szerkesztés, számítás BM- és KSH-adatok alapján.

Végül, az eddigi eredmények alapján, a magyarországi és a Kárpát-medencei magyarság vándorlási, valamint demográfiai folyamatainak összefüggéseit vizsgálva a következő megállapításokra jutottam:

5. tézis

- a) A vándorlás demográfiai hatásai a forrás- és célterületek, valamint ezek hálózatának együttes figyelembevételével elemezhető kellő megalapozottsággal. Mindaz, ami a népesedési folyamatok terén Magyarországon zajlik, csak része a magyar nyelvű közösség népesedési folyamatainak, de nem azonos azzal.
- b) A szomszédos országokban élő kisebbség reprodukciója nem pusztán a természetes demográfiai folyamatok kérdése; abban fontos szerepük van a vándorlásoknak is. A magyar–magyar vándorlásoknak egyéni, regionális, közvetlen és közvetett hatásai és következményei is vannak a Kárpát-medencei

magyarság létszámára és térstruktúrájára. A népesedéspolitikai cél nem a magyarországi, hanem a Kárpát-medencei magyarság létszámcsökkenésének megállítása kell, hogy legyen.

Összességében megállapítható, hogy a magyar nyelvű közösség körében lejátszódó társadalmi folyamatokat – az 1918-ban bekövetkezett széttagozottság és a közel 100 éves „szétfejlődés” ellenére – csak akkor ismerhetjük meg, ha azokat együtt, egységes folyamatként vizsgáljuk. A társadalmi, demográfiai folyamatok a jelenlegi határok mentén és a határ túloldalán is hasonló jellegűek. Ha a magyar népességfejlődésen csak a magyarországi folyamatokat értjük, akkor a népességfogyás és az elöregedés ütemének lassítását is nehéz lesz elérni.

Disszertációm célja elsősorban az volt, hogy felhívjam a figyelmet a nemzetközi vándorlásnak a népesedési folyamatok alakulásában játszott szerepére, kiemelkedő jelentőségére. A migráció hatásainak elemzése, a Kárpát-medence forrásterületeinek beazonosítása és a vándorlás hálózatként való felfogása mind önmagában, mind pedig a társadalomföldrajzi vizsgálatokban mindenképpen nagy segítséget nyújt a területi elemzések elvégzéséhez, az összefüggések pontosabb feltárásához. Bízom abban, hogy az ilyen típusú jövőbeni vizsgálatok megkezdéséhez, illetve megvalósításához – lehetőségeimhez mérten – néhány szemponttal hozzá tudtam járulni, és ezáltal a magyarországi társadalomföldrajzi kutatások módszertani hátterét tovább erősíthettem.

V. Hivatkozott irodalom

Barabási, A. L. (2016): Network Science. Cambridge University Press, p. 453.

Beluszky, P. (2005): Az ország lakói – Magyarország demográfiai képe a századfordulón. In: Beluszky, P. (szerk.): Magyarország történeti földrajza I. Dialog Campus, Budapest – Pécs, pp. 153–314.

Dövényi, Z. (2011): A Magyarországot érintő nemzetközi vándorlás területi aspektusai. In: Tarrósy, I. – Glied, V. – Keserű, D. (szerk.): Új népvándorlás: Migráció a 21. században Afrika és Európa között. Publikon Kiadó, Pécs, pp. 85–95.

Dövényi, Z. (2012): A Kárpát-medence földrajza. Akadémiai Kiadó, Budapest, p. 1352. ISBN: 9789630592819

Dumont Jean, C. – Lemaître, G. (2005): Counting Immigrants and Expatriates in OECD Countries: A New Perspective, OECD, Paris, p. 44.

Kincses, Á. (2012): A Kárpát-medence ezredforduló utáni migrációs hálózatának vizsgálata. KSH, Budapest, p. 115.

Kincses, Á. (2015): A nemzetközi migráció Magyarországon és a Kárpát-medence migrációs hálózatai a XXI. században. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, p. 87.

Kincses, Á. (2019): Magyarországot érintő magyar nemzetközi vándorlások a Kárpát-medencében 2011 és 2017 között. Demográfia (62) 1: pp. 43–94. Paper: 10.21543/Dem.62.1.2, 52 p.

Kocsis, K. (1989): Vegyes etnikumú területek társadalmának népességföldrajzi kutatása Szlovákia és a Vajdaság példáján. Debrecen, p. 18.

Kocsis, K. (2002): Etnikai földrajz. In: Tóth, J. (szerk.): Általános társadalomföldrajz I. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs.

tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_528_Toht_Jozsef_Altalanos_tarsadalmfoldrajz_I_II/ch06s04.html

Kocsis, K. (2003): A Kárpát-medence etnikai földrajza (896–1989). <http://www.uni-miskolc.hu/~foldrajz/hallgato/segedlet/Karpetnoge0896-2003.doc>

Kocsis, K. (főszerk.) (2021): Magyarország nemzeti atlasza 3. kötet. Társadalom, Budapest: Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet, p. 196.

Kocsis, K. – Bottlik, Zs. – Tátrai, P. (2006): Etnikai térfolyamatok a Kárpát-medence határainkon túli régióiban (1989–2002). MTA FKI, Budapest, p. 197.

Kovács, Z. (2013): Népesség- és településföldrajz, ELTE Eötvös Kiadó, p. 239. ISBN 9789633121788

Központi Statisztikai Hivatal (KSH) (2018): Nemzetközi vándorlás. Budapest (Szerk.: Nyitrai József) p. 39.

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mikrocenzus2016/mikrocenzus_2016_10.pdf

Nemes Nagy, J. (1998): Tér a társadalomkutatásban – „Ember-Település-Régió”. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, p. 251.

Rogers, A. (2015): *Applied Multiregional Demography: Migration and Population Redistribution*. Springer, p. 114. ISSN: 2211-3215

Salt, J. (2001): Europas Migrationsfeld, *Zeitschrift für Bevölkerungswissenschaft*, Jg 26. 2-4/2001.S. 295–325.

Székhelyi, M. – Barna, I. (2008): *Túlélőkészlet az SPSS-hez. Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára*, Negyedik kiadás. Typotex kiadó, Budapest, 453. o.

Tóth, Pál P. (2005): A szomszédos országokból bevándorlók lakóhelyi és kulturális jellemzői. *Korfa* 2005/2-3, KSH, NKI, pp. 3–7.

Tóth, Pál P. (2018): *A Kárpát-medencei magyar népességfejlődés*. GlobeEdit, p. 404., ISBN-10: 3330808292

United Nations (UN) (1998): *Recommendations on Statistics of International Migration, Revision 1*, Statistical Papers, Series M, No. 58, United Nations, New York, 1998, Glossary

VI. A doktori pályamunka témájában született, a pályázó által korábban közzétett publikációk

Tudományos folyóiratokban megjelent tanulmányok

Kincses, Á. – Tóth, G. (2020): The geographical network of international migration, *Environment and Planning A* (52) 7: pp. 1243–1245.

Kincses, Á. (2020): Geographical networks of international migration, *Migration Letters* (1741-8984 1741-8992): 17 (6): pp. 799–812.

Kincses, Á. (2020): Hungarian international migrations in the Carpathian Basin, 2011–2017, *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy* 11 (1): pp. 23–49.

Kincses, Á. – Tóth, G. (2020): A szomszédos országokban született népesség területi mintázata Magyarországon, 2011, 2017, *Területi Statisztika* 60 (2): pp. 155–178.

Kincses, Á. – Tóth, G. (2020): Magyarország térszerkezetének vizsgálata a trianoni békediktátum tükrében, *Történeti Földrajzi Közlemények* 8 (1–2): pp. 82–94.

Kincses, Á. – Tóth, G. (2020): Magyarország térszerkezetének változásai 1870-től napjainkig, *Statisztikai Szemle* (0039-0690) 98 (6): pp. 522–545.

- Karácsonyi, D. – Kincses, Á. (2020): Átrendeződés? Kárpátaljaiak Magyarországon, magyarok Kárpátalján, a 2017-ig terjedő adatok tükrében, *Területi Statisztika* 60 (3): pp. 309–351.
- Kincses, Á. (2019): Magyar–magyar nemzetközi vándorlások a Kárpát-medencében, 2011–2017, *Magyar Tudomány* 180 (11): pp. 1676–1688.
- Kincses, Á. (2019): Magyarországot érintő magyar nemzetközi vándorlások a Kárpát-medencében 2011 és 2017 között, *Demográfia* 62 (1): pp. 43–94., 52 p.
- Kincses, Á. – Tóth, G. (2019): A Magyarországon élő külföldi kötődésű népesség térbeli autokorreláltsága, *Területi Statisztika* 59 (6): pp. 579–605.
- Kincses, Á. (2019): A Magyarországon élő külföldi kötődésű népesség területi jellegzetességei, 2011–2017, *Területi Statisztika* 59 (5): pp. 463–497.
- Kincses, Á. (2019): Romanian born population residing in Hungary, 2011–2017, *Forum Geografic* 18 (1): pp. 63–70., 8 p.
- Kincses, Á. – Szigeti, J. (2019): The application of network theory in official statistics, *Hungarian Statistical Review* (2630–9130): 2 (2): pp 3–14.
- Kincses, Á. (2018): A járások központ-vonzáskörzet jellemzői a hazánkat érintő nemzetközi vándorlásban, *Területi Statisztika* 58 (3): pp. 250–268.
- Illés, S. – Kincses, Á. (2018): Effects of Economic Crisis on International Circulators to Hungary, *Sociology and Anthropology* 6 (5): pp. 465–477.
- Bálint, L. – Csányi, Z. – Farkas, M. – Hluchány, H. – Kincses, Á. (2017): International migration and official migration statistics in Hungary, *Regional Statistics* 7 (2): pp. 101–123.
- Illés, S. – Kincses, Á. (2017): Attempts on measurement and visualisation of international circular migration, *Journal of Mathematics and Statistical Science* 3 (2): pp. 39–54.
- Kincses, Á. – Bálint, L. (2016): Migration settlement networks in the Carpathian Basin, 2001–2011, *Regional Statistics* 6 (2): pp. 94–111.
- Kincses, Á. – Bálint, L. (2016): Migrációs települési hálózatok a Kárpát-medencében, 2001–2011, *Területi Statisztika* 56 (1): pp. 89–108.
- Tóth, G. – Kincses, Á. (2015): Accessibility Models Based On the Gravity Analogy: In Theory and Practice, *Regional Statistics* 5 (1): pp. 137–158.
- Kincses, Á. (2015): A szomszédos országok migrációs forrásterületeinek a vizsgálata a magyar népszámlálási adatok felhasználásával 2001 és 2011 között, *Területi Statisztika* 55 (5): pp. 407–431.
- Illés, S. – Rédei, M. – Kincses, Á. (2015): Immigrants' circulation to Hungary, In: *Atiners Conference Paper Series* (2241–2891)1762: pp 1–14.

- Kincses, Á. (2015): International Migration Diversity in Hungary in the 2011 Population Census Data, *Regional Statistics* 5 (2): pp. 108–124.
- Kincses, Á. (2015): Romanian citizens in Hungary according to 2011 Population Census data, *Forum Geografic* 14 (2): pp. 190–198.
- Kincses, Á. (2014): Nemzetközi migrációs körkép Magyarországról a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, *Területi Statisztika* 54 (6): pp. 590–605.
- Kincses, Á. – Tóth, G. (2014): The Application of Gravity Model in the Investigation of Spatial Structure, *Acta Polytechnica Hungarica* 11 (2): pp. 5–19.
- Kincses, Á. (2014): A Magyarországon élő külföldi állampolgárok területi koncentrációja, 2001-2011, *Területi Statisztika* 54 (6): pp. 531–549.
- Kincses, Á. – Michalkó, G. – Tóth, G. (2014): A Magyarország átutazó forgalmában érintett települések lehatárolása, *Területi Statisztika* 54 (3): pp. 237–252.
- Kincses, Á. – Nagy, Z. – Tóth, G. (2014): The changing economic spatial structure of Europe, *Norsk Geografisk Tidsskrift-Norwegian Journal of Geography* 68 (5): pp. 301–309.
- Kincses, Á. (2014): Magyarországon élő külföldi állampolgárok területi jellegzetességei, *Területi Statisztika* 54 (4): pp. 448–473.
- Takács, Z. – Kincses, Á. (2013): A Magyarországra érkező külföldi hallgatók területi jellegzetességei, *Területi Statisztika* 53 (1): pp. 38–53.
- Takács, Z. – Kincses, Á. (2013): Vajdasági hallgatók Magyarországon, *Területi Statisztika* 53 (3): pp. 253–270.
- Kincses, Á. – Nagy, Z. – Tóth, G. (2013): The spatial structures of Europe, *Acta Geographica Slovenica* (1581-6613 1581-8314): 53 (1): pp. 43–70.
- Kincses, Á. – Takács, Z. (2012): Characteristics of Serbian-Hungarian international migrations before Schengen, *Statisztikai Szemle* 90 (15): pp. 96–109.
- Illés, S. – Kincses, Á. (2012): Hungary as a receiving country for circulars, *Hungarian Geographical Bulletin* (2009–) 61 (3): pp. 197–218.
- Kincses, Á. – Rédei, M. (2012): Szerb és ukrán állampolgárok Magyarországon, *Afrika Tanulmányok* 6 pp. 23–35.
- Kincses, Á. – Takács, Z. (2011): Schengent megelőző szerb népességmozgás és a szomszédos Magyarország szerepe, *Deturope: Central European Journal of Tourism and Regional Development* 24: 2010 pp. 69-82. Paper: ISSD 0350-2120.
- Tóth, G. – Kincses, Á. (2011): Regional distribution of immigrants in Hungary – An analytical approach, *Migration Letters* 8 (2): pp. 98–110.

- Kincses, Á. (2011): A Kárpát-medence országaiból Magyarországra történő vándorlások demográfiai és geográfiai vonatkozásai, 2001–2008, *Demográfia* 53 (2–3): pp. 205–233.
- Kincses, Á. (2011): A szomszédos országokból Magyarországra történő vándorlások területi vonatkozásai, *Területi Statisztika* 52 (3): pp. 245–260.
- Tóth, G. – Kincses, Á. (2011): A mai magyarországi bevándorlás térbeli autokorreláltsága, *Földrajzi Közlemények* 135 (1): pp. 83–91.
- Kincses, Á. – Takács, Z. (2010): Szerb állampolgárok Magyarországon, *Területi Statisztika* 13 (2): pp. 182–197.
- Tóth, G. – Kincses, Á. (2010): Regional distribution of immigrants in Hungary, *Hungarian Geographical Bulletin* (2009–) 59 (2): pp. 107–130.
- Kincses, Á. – Tóth, G. (2010): Magyarországon élő külföldiek területi elhelyezkedése 2001 és 2008 között, *Statisztikai Szemle* 88 (9): pp. 951–966.
- Karácsonyi, D. – Kincses, Á. (2010): Az elvándorlás hatása a kárpátaljai magyarság helyzetére, *Földrajzi Közlemények* 134 (1): pp. 31–43.
- Kincses, Á. (2010): Román állampolgárok Magyarországon, *Közép-Európai Közlemények* 3 (2): pp. 148–159.
- Kincses, Á. (2010): Szlovák állampolgárok Magyarországon, *Területi Statisztika* 13 (5): pp. 551–562.
- Karácsonyi, D. – Kincses, Á. (2010): Ukrán állampolgárok Magyarországon: nemzeti összetartozás és gazdasági kényszer, *Területi Statisztika* 13 (3): pp. 334–349.
- Takács, Z. – Kincses, Á. (2010): Migracija stanovnika iz Republike Srbije u susedu Madarsku u razdoblju pre Sengenskog sporazuma, *Anali Ekonomski Fakulteta U Subotici* 46 (24): pp. 69–82.
- Kincses, Á. – Rédei, M. (2010): Centrum-periféria kérdések a nemzetközi migrációban, *Tér és Társadalom* 24 (4): pp. 301–310.
- Kincses, Á. – Rédei, M. (2010): A nemzetközi migráció kistérségi hozzáadott értéke, *A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatására Közleményei* 2 (3–4): pp. 153–165.
- Kincses, Á. – Rédei, M. (2009): Hungary at crossroad: South Eastern European migratory flow, *Journal of European Studies (Chalfont Saint Giles)* 7–8 pp. 93–103.
- Kincses, Á. (2009): A Magyarországon élő külföldiek területi elhelyezkedése, *Tér és Társadalom* 23 (1): pp. 119–131.
- Illés, S. – Kincses, Á. (2009): Migráció és cirkuláció, *Statisztikai Szemle* 87 (7–8): pp. 729–747.

- Tóth, G. – Kincses, Á. (2009): A hazánkba bevándorlók területi elhelyezkedésének vizsgálata, *Tér és Társadalom* 23 (4): pp. 61–82.
- Kincses, Á. (2008): Romanian citizens in Hungary, *Forum Geografic 7 : 7 Paper: ISSN* – pp. 1583–1523.
- Illés, S. – Kincses, Á. (2008): Foreign retired migrants in Hungary, *Statisztikai Szemle* 86 (12): Special number pp. 88–111.
- Rédei, M. – Kincses, Á. (2008): A szomszédból érkező migránsok hatása a hazai gazdasági és társadalmi különbségekre, *Közép-Európai Közlemények* 1 (1): pp. 7–16.
- Gárdos, É. – Sárosi, A. – Kincses, Á. – Nagyné F., E. (2008): Integrated Database of International Migration Statistics with a Particular Attention to Linking Data Sources, *Statisztikai Szemle* (0039-0690): 86 (12): pp. 75–87.

Önálló könyvek

- Kincses, Á. (2020): Global geographical networks of international migration and the Hungarian case within the Carpathian Basin, 2011–2017, Budapest, Magyarország: KSH, 117 p.
- Kincses, Á. (2020): A nemzetközi vándorlás területi hálózatai a Kárpát-medencében, 2011–2017, Budapest, Magyarország: KSH, 116 p.
- Kincses, Á. (2015): A nemzetközi migráció Magyarországon és a Kárpát-medence magyar migrációs hálózatai a 21. század elején, Budapest, Magyarország: Központi Statisztikai Hivatal (2015), 88 p.
- Tóth, G. – Kincses, Á. – Nagy Z. (2014): European Spatial Structure, Saarbrücken : Lambert Academic Publishing (LAP), 68 p.
- Kincses, Á. (2012): A Kárpát-medence ezredforduló utáni migrációs hálózatának vizsgálata, Budapest, Magyarország: KSH, 115 p.
- Halmi, E. – Kincses, Á. – Nagyné F., E. (2007): Nemzetközi vándorlás, 1995–2000, Budapest, Magyarország: KSH, 117 p.
- Abkarovics, I. – Kincses, Á. – Nagyné F., E. – Tarnai, B. (2003): Nemzetközi vándorlás idősorai 1990–2000, Budapest, Magyarország: KSH, 117 p.

Szerkesztett könyvek

- Kincses, Á. (2012): Szerb állampolgárok Magyarországon, Budapest, Magyarország: Európai Integrációs Alap (2012) , 203 p.

- Kincses, Á (szerk.) (2011): Ukrán állampolgárok Magyarországon, Budapest, Magyarország: Európai Integrációs Alap, 240 p.
- Kocsis, K. – Kovács, Z. – Nemerkenyi, Zs. – Kincses, Á. – Tóth, G. (szerk.) (2021): Magyarország nemzeti atlasza: Társadalom. Budapest: Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet, 196 p.
- Kocsis, K. – Kovács, Z. – Nemerkenyi, Zs. – Gercsák, G. – Kincses, Á. – Tóth, G. (szerk.) (2021): National atlas of Hungary: Society. Budapest: Geographical Institute, Research Centre for Astronomy and Earth Sciences, 191 p.

Könyvfejezetek

- Dövényi, Z. – Kovács, Z. – Kincses, Á. – Bálint, L. – Egedy, T. (2021): Vándorlás. In: Kocsis, K. – Kovács, Z. – Nemerkenyi, Zs. – Kincses, Á. – Tóth, G. (szerk.) (2021): Magyarország nemzeti atlasza: Társadalom. Budapest: Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet, pp 44–57.
- Dövényi, Z. – Kovács, Z. – Kincses, Á. – Bálint, L. – Egedy, T. (2021): Migration. In: Kocsis, K. – Kovács, Z. – Nemerkenyi, Zs. – Gercsák, G. – Kincses, Á. – Tóth, G. (szerk.) (2021): National atlas of Hungary: Society. Budapest: Geographical Institute, Research Centre for Astronomy and Earth Sciences, pp 44–57.
- Illés, S. – Gabrić Molnar, I. – Kincses, Á. (2015): Spaces and forms of international circular mobility, In: Milenković, P. – Stojšin, S. – Pajvančić-Cizelj, A. (szerk.): *Društvo i prostor, Urbani i ruralni prostor*. Ekonomski, pravni i organizacioni prostor: zbornik radova, Beograd, Szerbia, Novi Sad, Szerbia: Univerza v Ljubljani, Filozofska Fakulteta, Institut za uporedno pravo, Srpsko sociološko društvo, pp. 347–360.
- Kincses Á. (2015): Román állampolgárok Magyarországon a 2011. évi népszámlálás adatai alapján, In: Fábrián, A. – Bertalan, L. (szerk.): *Otthon a Kárpát-medencében: Területfejlesztési Szabadegyetem 2011–2015*, Sopron, Magyarország: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, pp. 187–204.
- Kincses, Á. – Rédei, M. (2014): Szerbiai migrációs körkép Magyarországról a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, In: Takács, Z. – Ricz, A. (szerk.): *Regionális kaleidoszkóp*, Szabadka, Szerbia : Regionális Tudományi Társaság (2014) 387 p. pp. 247–261.
- Soltész, B. – Eröss, Á. – Karácsonyi, D. – Kincses, Á. (2014): Hungary: cross border migration in a fragmented ethnic space, In: Eröss, Á. – Karácsonyi, D. (szerk.): *Discovering migration between Visegrad countries and Eastern Partners*, Budapest, Magyarország: MTA RCAES Geographical Institute, (2014) pp. 72–87.

Kincses, Á. (2012): Szerb állampolgárok Magyarországon – Helyzetkép, In: Kincses, Á. (szerk.): *Szerb állampolgárok Magyarországon*, Budapest, Magyarország: Európai Integrációs Alap (2012) pp. 14–39.

Kincses, Á. (2011): Magyarországon élő ukrán állampolgárok, In: Kincses, Á. (szerk.): *Ukrán állampolgárok Magyarországon*, Budapest, Magyarország: Európai Integrációs Alap, pp. 133–158.

Karácsonyi, D. – Kincses, Á. (2011): Ukrainian citizens in Hungary: national cohesion and economic constraint, In: Erőss, Á. – Karácsonyi, D. (szerk.): *Geography in Visegrad and neighbour countries: regional socio-economic processes in Central and Eastern Europe – 20 years in transition and 2 years in global economic crisis*, Budapest, Magyarország: Geographical Research Institute, Hungarian Academy of Sciences (2011) 169 p. pp. 157–169.

Kincses, Á. – Karácsonyi, D. (2011): Magyarországon tartózkodó ukrán állampolgárok In: Kincses, Á. (szerk.): *Ukrán állampolgárok Magyarországon*, Budapest, Magyarország: Európai Integrációs Alap pp. 7–54.